

A PROJEKT BEMUTATÁSA

A társadalmunkban lezajló gazdasági, demográfiai változások tükrében a védelmet és létbiztonságot jelentő szociális háló jelentősége felértékelődött, amelynek fontos eleme a foglalkoztatási lehetőség, a munkanélküliek ellátása, a társadalombiztosítás és a szociális ellátórendszer.

A szociális ellátórendszer vonatkozásában kötelezően ellátandó feladatok az alapszolgáltatások, szakosított szociális ellátások és átmeneti ellátás (garzonházak) biztosítása, ezek közül a szakosított szociális ellátás a megyei önkormányzat kötelező feladata, míg az átmeneti ellátás (garzonlakások) teljesen hiányzik.

Az alapszolgáltatások nyújtása települési önkormányzati hatáskör, a működő alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Mórahalom város, valamint a homokháti kistérség település-szerkezeti azonossága – kiterjedt, szórt tanyás térség - miatt az alapszolgáltatások azon köre minden településen kialakult és működik, amely a tanyán, egyedül, segítség, támasz nélkül magányosan élő idősök létfenntartását hivatott biztosítani, így a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, és a mórachalmi modellként elindult tanyagondnoki szolgáltatás, amellyel a napi legalább egyszeri meleg étel, a bevásárlás, gyógyszer beszerzés a nappali ellátást biztosítja.

A helyi idősök jelenleg is aktív közösségi életet élnek

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekejélési Központ mórachalmi tagintézménye teljesítőképessége határán van, amelynek az igény szerinti bővítése anyagi korlátok, a kiterjedt, szórt tanyás térség által generált nagy arányú igény miatt lehetetlen, magas az ápolási szükséglet, a 4 órát meghaladó ápolási szükséglet esetén csak bentlakásos intézményei elhelyezés jelent megoldást.

A pályázatban foglalt infrastrukturális fejlesztés mellett nélkülözhetetlennek tartjuk a norvég tapasztalatok általunk történő megismerését, implementálását – a jogszabályi lehetőségek adta keretek között – a helyi gyakorlatba a szociális ellátás, idősgondozás területén.

Mind ehhez elsősorban a norvég szociális ellátórendszer megismerésére van szükség, melyet részben tanulmányút szervezésével, részben képzési tevékenységgel és szakember cserével és mind ezek nyomán egy közös tanulmány elkészítésével kívánunk elérni, mely tevékenységek által fejleszteni kívánjuk az intézményközi együttműködés kereteit, továbbá fejleszteni szeretnénk a helyi önkormányzat által nyújtott szolgáltatások körét e témakörben.

A tanulmányút során a helyi szakemberek megismerhetik a norvég ellátórendszert, a norvég partnerek beszámolhatnak az ottani tapasztalatokról, előadások keretében megismertethetik a szociális ellátás Norvégiában való működését, a mindennapi gyakorlatok helyszínen történő esetleges bemutatása pedig kézzelfogható megismerését jelenthetné a norvég ellátórendszer működésének. A norvég partner képviselőit mi is meginvitálnánk és bemutatnánk a magyar ellátórendszer jelenlegi, elméleti és gyakorlati működését, vagyis ezáltal kölcsönös helyzetfelmérés valósul meg, mely alapjául szolgál a projekt partnerek által, közösen kidolgozott tanulmány elkészítésének

A tanyavilág lakóihoz olykor komoly kihívás eljutni

A tanulmány kidolgozásának célja, a helyzetfelmérésen, esettanulmányok bemutatásán keresztül, hogy ezek alapján, valamint a norvég példát megismerve, a hazai szociális ellátórendszer fejlesztési irányainak elméleti koncepcióját felvázolja. A közös tanulmány kidolgozása egyben a norvég és a magyar intézmények közötti együttműködés elmélyítésére is megfelelő alapul szolgál, és az intézményi együttműködés keretei között rövid távú szakembercsere, a norvég jó tapasztalatok átadása érdekében képzés megszervezése is célszerűnek mutatkozik.

A tanulmány elkészítése, a tapasztalatcsere, és a szakember képzés révén – a magyar jogszabályok adta keretek között – egy norvég mintán alapuló „pilot action” alkalmazására is lehetőséget szeretnénk nyerni az újonnan kialakítandó épület keretei között. Amennyiben ez meg tud valósulni, a helyi önkormányzat által a szociális ellátórendszer alapszolgáltatásainak kereteiben nyújtott szolgáltatás portfólió fejlesztése is megtörténhet.

NYITÓRENDEZVÉNY

A projekt nyitórendezvényére a MóraNet Nonprofit Közhasznú Kft szervezésében a mórachalmi Aranyszöm Rendezvényházban került sor 2016. június 10-én, pénteken. A résztvevők regisztrációját követően Nógrádi Zoltán polgármester nevében Csányi László, Mórachalom alpolgármestere köszöntötte az egybegyűlteket, köztük a Norvégiából érkezett vendégeket is.

Bevezetőjében az alpolgármester röviden ismertette a mostani tevékenységek előzményeit valamint azokat a projekteket és egyéb kezdeményezéseket (ezek egy része a Norvég Finanszírozási mechanizmus keretében korábban elnyert támogatások nyomán valósult meg) melyek elvezettek ennek a mostani projektnek az elindulásához is. Hangsúlyozta a Mórachalom környékére (és a térségre egyaránt) jellemző tanyavilág által prezentált egyedi kihívásokat, melyek elsősorban az időskori ellátás terén állítják komoly kihívások elé a régió önkormányzatait.

Reményét fejezte ki, hogy a projekt eredményei nyomán nemcsak a 65 év feletti, többnyire egyedül élő tanyasi lakosságot sikerül jobban integrálni a helyi közösségi életbe, hanem egyúttal képesek lesznek a tanyagondnoki szolgálat személyi kapacitásai is növelni, melynek eredménye kép tovább javulna tanyagondnokok által végzett szociális munka színvonala elsősorban az egy főre eső kisebb számú

A nyitórendezvényre sokan voltak kíváncsiak

Az általánosabb témájú beszámolókat követően szakmaibb irányba terelődött a diskurzus. Csöke Melinda, az önkormányzat képviselőjében átfogó képet festett a kiterjedt tanyavilágban élő időskorúak jelenlegi helyzetéről a Homokháti Kistérségben, azon belül is a mórahalmi járásban, hangsúlyozva azokat a hátrányokat melyekkel ezeknek a falvaktól/városoktól olykor igen távol eső területeknek a lakóinak napi szinten szembe kell nézniük. Ezt követően a szakértő bemutatta az idősellátás legelterjedtebb formáit és gyakorlatait, melyeket a helyi tanyagondnoki szolgálat koordinál és hajt végre (étkeztetés, házi/ház körüli segítségnyújtás, közösségi/szociális információk szolgáltatása, egészségügyi és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyerekszállítás megszervezése stb). Egyúttal kitért azokra a főbb területekre ahol, elsősorban a jelenlegi projekt erőforrásait igénybe véve, esetenként akár viszonylag kis ráfordítással is jelentősen lehetne javítani a tanyagondnoki szolgálat hatékonyságán és az ellátás színvonalán.

A konzorcium tagjai egyeztetnek

Ilyen fejlesztési irányok lehetnek például:

- bentlakásos ellátási formák kialakítása, mivel a hosszú várólista miatt az igény felmerülést követően hosszú idő telik el a beköltözés időpontjáig. Ugyanakkor a szórt tanyás településszerkezet illetve a külterületen élő idős személyek viszonylag magas aránya miatt egyre növekvő igény mutatkozik ilyen típusú bentlakásos ellátási formákra.
- garzonházak, garzonlakások kialakításával biztosítani lehetne önálló életvitelt a lakó(k) számára, ugyanakkor a közelben elérhető lennének mind a szociális, mind az egészségügyi szolgáltatások és szakemberek.
- az átmeneti elhelyezést biztosító lakhatási formák létrehozása az idősek számára krízis helyzetek esetén nyújthatna megoldást (pl az idős személy családjá körében él, de átmeneti jelleggel felmerül az igény határozott idejű bentlakásos ellátási formára)
- Differenciált idősgondozás, pl. demens idősek speciális ellátása (akár a legmodernebb IKT technológia alkalmazásával)
- nappali ellátásra épülő „aktív időskor” program kidolgozása
- a meglévő szociális alapszolgáltatások folyamatos korszerűsítése, kapacitásainak bővítése
- az ellátások jelenlegi és leendő igénybe vevőinek monitorozása, szükségleteinek minél pontosabb felmérése, igényre szabott alternatív ellátási formák kidolgozása.

A felsorolt kihívásokra adható lehetséges válaszokat gyűjtötte csokorba előadásában Farkas Márta, a projekt koordinátora, aki a projektgazda képviselőjében részletesen ismertette a jelenlegi kezdeményezés főbb aspektusait, célkitűzéseit, vázolta a tervezett tevékenységek körét és azok várható lehetséges hatásait rövid, közép és hosszú távon egyaránt. Ezek az információk elérhetők mind a projekt honlapján, mind pedig kérésre rendelkezésre állnak az eredeti pályázat kivonata formájában.

A szakmai részt követően a norvég donor partner mutatkozott be és vázolta azokat a területeket, ahol a projekt megvalósításában aktívan fog közreműködni, segítve a projektgazdát céljai elérésében. A SINTEF Alapítvány (Európa egyik legnagyobb független, nem profit orientált kutatóintézetének) képviselőjében Mr Joe Goreman, vezető kutató emelte tovább a rendezvény szakmai színvonalát, aki előadásában

nemcsak a Norvégiában, az időskori ellátásbiztonság terén jelenleg elérhető legmodernebb technológiákat mutatta be a résztvevőknek, hanem az ezekhez kapcsolódó szemléletre vonatkozóan is értékes észrevételeket tett, melyek egy részének hazai adoptálása egyértelműen a projekt egyik fontos célkitűzése.

Mr Gorman az előadásában részletesen beszélt a fő motivációs tényezőről, mely az időskorral kapcsolatos kutatásokat hajtja és melyek a jelen projekt mozgatórugói is egyben, ez pedig az AHA koncepció (Active and Healthy Ageing/Aktív és Egészséges Öregedés), melynek során az idős ember megőrzi jó egészségét, képes ellátni önmagát, szociálisan beágyazott marad a családjá és a barátai révén, és mindezek által biztonságban érzi magát.

Ezt követően egy sor olyan technológiai megoldás került felvillantásra (idősek nyomkövetése, természetesen a megfelelő személyiségi jogok figyelembe vételével és azok betartásával, esés detektálás stb), melyek relevanciájukat tekintve teljesen beleillenek a hazai helyzet javítására tett erőfeszítésekbe.

Ezekkel a megoldásokkal a projektküldöttség első kézből fog tájékozódni annak a szervezett tanulmányútnak a keretében melyre előreláthatóan kora ősszel fog sor kerülni, és melynek során a tervek szerint nem csak a trondheim-i önkormányzat minőségi időskori ellátásra vonatkozó megoldásaival fognak a résztvevők megismerkedni, hanem a vidéki közösségek által alkalmazott technológiai újításokat és azok eredményességét is testközelből fogják megtapasztalni.

LAKOSSÁGI FÓRUM

Mórahalom Városi Önkormányzat lakossági fórumot tartott 2016.07.27-én az Aranyaszöm rendezvényházban.

A fórumra elsősorban a településen élő időseket és hozzátartozókat vártuk. A programon Nógrádi Zoltán polgármester úr ismertette a város terveit az idősellátással kapcsolatban.

Kiemelte a Norvég Alapok támogatásával megvalósuló kapacitásfejlesztést, melynek során norvégiai jó gyakorlatokat, tapasztalatokat építünk be a helyi ellátásba; a projekt során megismert technológiai újítások az itt élők számára is elérhetővé válhatnak.

Bemutatta a tervezett „Idősek garzonháza” ellátási modellt, mely lehetőséget nyújt nappali ellátási formákkal az önálló életvitel fenntartására.

Az önkormányzat az érintettek bevonásával, további fórumokkal, beszélgetésekkel szeretné felmérni a helyben élők igényeit.

A lakossági fórum témája is elsősorban az idős korosztálynak szólt

Márta Farkas

Projekt koordinátor

Tel. +36 62 281 022 /178

E-mail: farkasmarta@morahalom.hu

| ELSŐ HÍRLEVÉL · Július 2016